

J.F. VAN DER POEL

J.F. van der Poel

Onno

Citerreeks

Namen van personen in dit boek

Onno Speur	Hoofdpersoon
Henk Speur	Vader van Onno
Mien Speur	Moeder van Onno
Alfred Speur	Broer van Onno
Gonnie Speur	Zus van Onno
Katinka Pienski	Pools meisje
Dina	Vriendin van Katinka
Winski	Zoontje van Katinka
Jaro Paliski	Ex-vriend van Katinka
Olanka	Dorpje in Polen
Viola	Vrouw van Alfred
Nancy	Meisje in de bus
Arie Binker	Directeur van een transportbedrijf
Ria Binker	Vrouw van Arie
Jeff Binker	Zoon van Arie
An Binker	Vrouw van Jeff
Nina	Pools meisje

Eén

Het loopt al tegen de avond als Onno Speur met zijn grote truck over de snelweg rijdt richting het dorp, zijn thuishaven.

Wat een prachtig leven heeft hij toch, hij zou geen ander beroep willen. In de ruime cabine, hoog boven het overige verkeer, zit hij als een ridder op de weg. Wie doet hem wat.

Nog zo'n tien kilometer rijden en dan zit het er voor vandaag op. Maar eerlijk gezegd verlangt hij nu al naar morgenvroeg, als hij weer in zijn truck kan stappen: de weg op, het liefst zo ver mogelijk. Hij rijdt nog altijd in het binnenland, maar het zal niet lang meer duren voor dat anders wordt, want de meeste getrouwde chauffeurs die kinderen hebben willen niet meer zo lang van huis. Het lijkt Onno geweldig om een week met zijn truck van huis te zijn en internationaal te rijden. Hij is een keer als bijrijder met Karel meegeweest. Vanwege een speciale vracht moesten ze met zijn tweeën zijn. Wat genoot hij ervan om door verschillende landen te rijden, en vooral Oostenrijk was mooi, waar ze te maken hadden met haarscherpe bochten waarbij je diep de ravijnen in keek. Het was aan de ene kant best wel gevaarlijk, maar aan de andere kant moet je er in zo'n geval gewoon voor zorgen dat je fit was en wakker bleef. Ook daarom is het dan beter om met zijn tweeën te zijn.

Overigens is dat gelukkig maar een enkele keer nodig. Onno houdt van de eenzaamheid en is op de weg als een

kapitein op een zeeschip. Hij wil alleen de baas zijn op zijn truck.

Snelheidsduivels die als gekken over de weg scheuren zijn er te over. Meestal gaat het om een dikke Mercedes of BMW, daar zitten lui in die een forse bekeuring kunnen betalen; het is maar goed dat als ze vijftig kilometer te hard rijden ze voorlopig hun rijbewijs kwijt zijn, dat gunt hij ze van harte. Hij houdt zich netjes aan de snelheid. Natuurlijk zou hij best sneller willen, maar dan gebeuren er ongelukken, vooral op de overvolle Nederlandse wegen.

Onno's gedachten springen over op zijn werksituatie. Zijn baas heeft zo'n vijftig vrachtwagens op de weg rijden, maar het is een moeilijke tijd. Jammer dat er op het ogenblik veel buitenlanders op de truck rijden die goedkoper zijn, maar ja, die mensen willen ook geld verdienen. Ze komen niet voor niks helemaal naar Nederland. Onno kan best goed met ze opschieten. Hij vindt alles best, als hij maar op zijn truck mag rijden. En hij is tot elk klusje bereid. Een tijdje terug moest hij met een veewagen vol varkens rijden. Bijna niemand wil dat. 'Daar zijn ze niet voor aangenomen.'

Maar Onno doet er niet moeilijk over. Als je elke dag op zo'n veewagen moet rijden, is het wat anders, maar als de chauffeur van de veewagen ziek is of een vrije dag heeft, moet ook dat werk doorgaan. 'De wielen van een truck mogen niet te lang stilstaan,' zegt de baas, en daar heeft hij groot gelijk in. Zelfs als het elke dag zou moeten zou hij geen nee zeggen, tenslotte merk je in de truck niet dat je vijftig varkens op sleeptouw neemt. En met een hogedrukspuit is alles zo weer schoon.

Bijna altijd mag hij op zijn 'eigen' truck rijden. Zijn baas wil als het maar even kan vaste chauffeurs op zijn trucks zodat ze daar ook zelf de zorg voor hebben. Onno hoopt dat hij voorlopig op deze truck mag blijven rijden. Af en toe moet weleens gewisseld worden van truck, maar dan doet hij niet moeilijk. Hij is de jongste chauffeur, werkt er nog geen jaar en heeft het erg naar zijn zin. Je vertrekt 's

morgens met je truck en je komt tegen de avond weer thuis. Je bent de hele dag je eigen baas, geen gezeur aan je hoofd. Je zorgt dat de truck met aanhanger 's avonds geladen is, dan kun je 's morgen zo de weg op. De dag ligt voor je, en je gaat de vrijheid tegemoet.

Als kind vond hij het al prachtig. Elk jaar was er in het dorp een truckersdag, en als hij geluk had mocht hij mee op zo'n truck, dat was geweldig. Hij keek als jongen op tegen de vrachtwagenchauffeurs en nu zit hij zelf achter het stuur. Op dit moment kan hij zich niet voorstellen ooit een ander beroep te willen. Hij verdient nog niet zo veel, want hij heeft een nulurencontract. De baas hoeft niet veel te betalen en hij kan zomaar ontslag krijgen. Maar daar zal hij vast geen last van hebben, hij is tenslotte goedkoper dan een chauffeur met een vaste baan. De vaste krachten bij hen zijn de wat oudere chauffeurs en een paar Polen.

Onno draait het grote parkeerterrein van de firma Scheur op en rijdt achteruit naar de loods waar hij moet laden. Er staan al een paar jongens te wachten die hem helpen laden. Onno springt uit de cabine van zijn truck en vraagt aan een van de mannen: 'Wat is de vracht morgen?'

'Wasmachines voor een groot bedrijf in Amsterdam, leuk ritje voor je in die smalle straatjes en steegjes,' lacht de man met de vrachtpapieren in zijn hand.

'Dat zal wel lukken,' antwoordt Onno terwijl hij ook helpt en aanwijzingen geeft, want hij wil graag alles veilig en heel afleveren. Als hij onderweg onverwachts moet remmen mag de boel niet verschuiven; vooral op de rotondes moet je goed opletten, maar daar heeft Onno geen moeite mee. 'Onno, je moet op kantoor komen,' zegt een van de mannen die in de loods rondloopt.

'Dat weet ik.'

'O, wist je het al?'

'Ja, natuurlijk, de vrachtbrieven inleveren van de goederen die ik heb afgeleverd.'

'Je moet bij de baas zelf komen.'

‘Oké,’ antwoordt Onno. Hij moet weleens vaker op kantoor komen in verband met een speciale vracht.

Onno gaat de draaitrap op naar het kantoorgedeelte en loopt naar de deur van de directeur. Hij klopt op de deur.

‘Binnen.’

‘Dag meneer Scheur...’

‘Ga zitten, jongen... Goede rit gehad?’

‘Prima, meneer.’

‘Oké...’ Zijn baas gaat wat voorover zitten en rust met zijn ellebogen op het bureau. Hij kijkt Onno ernstig aan. ‘Ik heb niet zo’n prettige boodschap voor je, Onno.’

Onno denkt: zeker een moeilijke rit met de veewagen of zo.

‘Weet je, Onno... we zitten allemaal in een moeilijke tijd, de crisis zogezegd. Iedereen krijgt ermee te maken, en helaas wij ook. We roeien met de riemen die we hebben en dat is ons tot nu toe aardig gelukt, maar er komen steeds minder orders binnen en dus ook minder vrachten.’

Onno knikt en weet nog steeds niet waar zijn baas heen wil.

‘We zijn erg tevreden met je en ik had je graag op de truck gehouden, maar er moet er een uit. Jij bent de jongste, met een nulurencontract, en je begrijpt al waar ik naartoe wil...’

‘U bedoelt... dat ik hier weg moet?’

‘Ja, Onno,’ antwoordt zijn baas terwijl hij met een pen speelt.

‘Waarom ik?’

‘De ouderen die hier werken hebben een gezin en een vaste baan.’

‘Maar die twee Polen dan?’

‘Die hebben ook een gezin thuis.’

Dit had Onno niet verwacht. Het zweet loopt over zijn gezicht. Maar hij wil niet te veel toegeven aan zijn emoties, daar is hij te veel man voor.

‘Maar heeft u dan niks anders voor mij? Ik wil ook wel op een veewagen rijden, meneer...’

‘Nee, Onno, daar heb ik een vaste chauffeur voor.’

‘Maar ik ben weleens ingevallen en toen ging het ook goed.’

‘Onno, alles wordt minder en daar heeft ook het vrachtverkeer mee te maken. Ik had je graag gehouden en als het weer wat drukker wordt, zal ik zeker aan je denken.’

Onno veegt met de rug van zijn hand het zweet van zijn voorhoofd. ‘Dus... dit was mijn laatste rit?’

‘Ja. Als ik jou was zou ik gelijk werk gaan zoeken, hoewel het moeilijk zal zijn om weer vrachtwagenchauffeur te worden.’

‘Ik wil niet anders, meneer.’

‘We hopen dat er betere tijden komen, maar onze concurrentie heeft het ook moeilijk en er zijn meer chauffeurs die op het ogenblik hun ontslag krijgen.’

Onno, die wat over de schrik heen begint te komen, zegt: ‘Dit is niet eerlijk, meneer.’

‘Hoezo niet?’

‘U laat die Polen onze plaats innemen.’

‘Dat is niet waar, Onno.’

‘Toch wel... U heeft een paar maanden geleden ook een paar man ontslagen en daar Polen voor aangenomen, dat is niet eerlijk.’

‘Dus jij denkt dat ik voor jou een ander in dienst neem?’

‘Als ik meer verdien dan een Pool, dan zegt u het maar.’

‘We mogen niet discrimineren, Onno.’

‘Toch denk ik dat ik daar de dupe van ben. U discrimineert nu een Nederlander.’

‘Onno, je kunt nu beter meteen vertrekken!’ roept zijn baas kwaad.

‘Dat was ik al van plan,’ antwoordt Onno kort.

Onno staat op en loopt naar de deur.

‘Je bent vandaag voor het laatst!’ roept de baas hem achterna.

‘Bij zo’n bedrijf wil ik geen dag langer blijven!’ roept Onno terug, en slaat de deur met een smak achter zich dicht. Het directiebordje valt op de grond.

Onno loopt naar buiten om zijn fiets te pakken. Een paar mannen steken nog de hand naar hem op, maar Onno ziet niemand meer en wil zo snel mogelijk naar huis, weg van dit bedrijf. Hij fietst hard door terwijl hij ondertussen zijn teleurstelling verbijdt. Onderweg roept hij lelijke woorden en stopt bij een armoedige flat die net na de oorlog is gebouwd. Zijn ouders en hij wonen hier. Hij zet zijn fiets in de kelder op de vaste plek en rent dan de trap op naar boven. Op de derde verdieping steekt hij de sleutel in het slot van hun deur en gooit zijn jack op de kapstok. Er hangt een etenslucht in de kamer. Als hij de kamer binnenkomt zitten zijn ouders voor de tv.

Onno groet niet en gaat gelijk naar zijn kamer.

Even later staat zijn nogal gezette moeder in de deuropening. Ze vraagt: ‘Moet jij niks eten?’

Onno schudt zijn hoofd.

‘Heb je moeilijkheden op je werk of zo?’ vraagt zijn moeder.

‘Ja...’ Onno houdt zijn hand voor zijn gezicht.

‘Wat is er jongen, heb je een ongeluk gehad met je truck?’

Onno geeft geen antwoord.

‘Zeg dan wat...’

Onno veegt zijn tranen af en zegt met een zachte stem: ‘Ik heb ontslag gekregen.’

‘Ontslag gekregen, wat heb je gedaan?’

‘Niks...’

Zijn moeder roept tegen haar man: ‘Hij heeft ontslag gekregen!’

Zijn vader komt erbij en zegt: ‘Heb je een ongeluk gehad met je truck of zo?’

‘Ach nee...’

‘Wat is er dan gebeurd?’

‘Er is gewoon geen werk genoeg.’

‘En dan gaan ze jou ontslaan?’

‘Ja.’

‘Dat krijg je nu met al die buitenlanders: die pikken

onze banen in!’ roept zijn vader.

‘Doe even gewoon, die mensen hebben ook recht op werk,’ zegt Mien, zijn moeder.

‘Jij altijd met je recht.’

‘Dus nou hebben we twee werklozen in huis,’ zucht Mien. ‘Kom je nog wat eten?’

‘Nee, ik heb geen trek.’

Even later gaat Onno naar de woonkamer en pakt een flesje bier uit de koelkast.

‘Wat ga je nu doen?’ vraagt zijn moeder.

Onno haalt zijn schouders op.

‘Je bent nog jong en hebt zo weer werk. Je vader is te oud en te zwak, die kan geen werk meer krijgen nu hij boven de vijftig is.’

Onno geeft geen antwoord.

‘Je gaat toch wel werk zoeken? We kunnen al bijna niet rondkomen en we moeten wel elke maand de huur betalen en andere vaste lasten. Het leven wordt steeds duurder... We zullen ook naar de voedselbank moeten,’ zegt Mien.

‘Dan ga je zelf maar,’ antwoordt Henk, haar man.

‘Je hoeft je niet te schamen, half Nederland loopt er.’

‘Mien, ik lijd nog liever honger dan dat ik naar de voedselbank ga.’

‘Dan zal ik het, zoals altijd, zelf wel weer op moeten knappen... Ik schaam me niet, hoor, er zijn al meer mensen hier in de flat die er lopen.’

‘Mij niet gezien. Ik heb tot mijn vijftigste gewerkt en zal nou moeten gaan bedelen om voedsel.’

‘Ach man, dat is heel gewoon. Je hoeft je er niet voor te schamen, het is niet anders, punt uit.’

‘Ik ga morgen gelijk werk zoeken...’ zegt Onno met een zachte stem als hij zijn ouders hoort bekvechten over de voedselbank.

‘Jij hebt op jouw leeftijd zo weer werk en zeker als vrachtwagenchauffeur,’ zegt zijn vader.

‘Volgens mijn baas zal het niet meevallen. Er lopen al meer vrachtwagenchauffeurs zonder werk.’

‘Dan ga je wat anders doen.’

‘Zeker vakkenvullen of zo?’

‘Ik wou dat ze mij daarvoor wilden hebben,’ antwoordt Henk.

De volgende morgen gaat Onno tegen negen uur op pad. Hij heeft geen zin om sollicitatiebrieven te schrijven, dat ligt hem gewoon niet en zijn ouders zijn helemaal slecht in de Nederlandse taal. Onno heeft wel het vmbo afgemaakt en is erg technisch. Hij heeft wat adressen van transportbedrijven opgeschreven, daar fietst hij eerst langs. Hij heeft nog geen auto kunnen kopen maar heeft daar ook nooit zo’n behoefte aan gehad. Er was ook geen geld voor. Hij gaf thuis zijn loon af en kreeg een soort zakgeld.

Het is thuis geen vetpot. Eten en drinken is het belangrijkste, vindt zijn moeder, maar zij heeft een gat in de hand, zoals ze dat noemen. Ze koopt allerlei dingen die ze eigenlijk niet nodig heeft. Ze heeft een grote tv gekocht van zo’n duizend euro. En dan niet te vergeten wat er elke avond achter de tv gegeten wordt: chips, drank, kroketten en patat, die ze bijna elke avond gaat halen. Dat is ondertussen wel aan zijn ouders te zien en Onno begint ook al een aardig buikje te krijgen.

De huur is vaak een heikel punt. Ze hebben een huurachterstand en zijn al vaak gewaarschuwd: als het zo door gaat, zullen ze op straat gezet worden. Er zijn wel meer mensen bij hen in de flat die een huurachterstand hebben en er is pas nog een gezin op straat gezet dat bij familie is ingetrokken. Het loon van Onno is dus onmisbaar, ze kunnen niet alleen van de uitkering van Henk rondkomen.

Onno moet dus zo snel mogelijk werk zien te krijgen. Als zijn moeder nou maar eens wat zuiniger werd. Zijn ouders zijn op computerles geweest en gelijk moest er een nieuwe computer komen op afbetaling. Maar het probleem is dat ze nu alles kan bestellen via internet. Zo kocht ze pas overdreven veel kleren.

Onno’s broer en zus zijn getrouwd en dus uit huis. Zij

schieten hun ouders weleens financieel te hulp, maar hebben ook een gezin om voor te zorgen. De mensen kletsen allemaal wel over een crisis waar ze nu in leven, maar ze leven er vaak maar op los en denken dat ze anders tekortschieten.

Zijn moeder wil naar de voedselbank, maar ze kan beter eerst wat zuiniger gaan leven, piekert Onno onderweg op zijn fiets. Aan de andere kant vindt hij het ook weleens fijn als zijn moeder naar de snackbar gaat en terugkomt met voor ieder een kroket of een frikadel met patat, want zo tegen acht uur krijgen ze trek en dorst. Zijn vader koopt vaak een krat afgeprijsd bier en zijn moeder drinkt goedkope wijn. Onno weet wel waar het geld blijft. Het is meestal zijn moeder die te veel uitgeeft aan onnodige spullen en eten dat echt niet nodig is, maar ja, hij slaat 's avonds niks af als zijn moeder weer wat gehaald heeft. Ze leven eigenlijk boven hun stand. Er gaat meer geld uit dan er binnenkomt. Zijn vader is zeker al zo'n vijf jaar zonder werk en zijn gezondheid is ook niet zo goed meer. Hij heeft als timmerman in de bouw gewerkt. Op het ogenblik is dat ook niet veel meer, er wordt steeds minder gebouwd in deze crisistijd. Er is geen vraag naar nieuwbouw, de hele woningbouw ligt plat en er is weinig handel in de huizenmarkt.

Al piekerend komt Onno aan bij het eerste transportbedrijf van zijn lijstje.

Hij fietst het parkeerterrein op, waar veel vrachtwagens staan, en vraagt aan een van de mannen waar het kantoor is.

‘Daar om de hoek.’

‘Oké, bedankt...’

Onno loopt naar het kantoor. Er zit een meisje achter de balie dat aan hem vraagt of ze hem ergens mee van dienst kan zijn.

‘Kan ik iemand van de directie spreken?’

‘Waar gaat het over?’ vraagt het meisje.

‘Ik wil graag solliciteren als vrachtwagenchauffeur.’

‘Daar kan ik u wel antwoord op geven...’

‘Maar ik heb al een jaar op een truck gezeten,’ houdt Onno vol.

‘Heeft u buiten die vrachtwagens zien staan?’

‘Ja, hoezo?’

‘Daar is geen werk meer voor. We hebben de chauffeurs moeten ontslaan. Echt, er is hier geen werk voor u,’ antwoordt het meisje beleefd.

‘Nou ja, bedankt dan maar...’

En zo gaat het overal.

Twee

Als Onno 's avonds gegeten heeft en zijn moeder vraagt of hij nog plannen heeft voor morgen, antwoordt hij kort: 'Wat voor plannen?'

'Je moet werk hebben, jongen. Er is werk genoeg voor jou.'

'Ik heb gisteren heel wat bedrijven bezocht en ze hebben nergens een chauffeur nodig, het is overal hetzelfde liedje.'

'Je hoeft toch niet per se chauffeur te worden? Kijk eens op internet... er zijn genoeg banen voor jou.'

'Ik wil chauffeur zijn en geen schappenvuller of zo.'

'Daar mag je niet zo min over doen, die mensen moeten er ook zijn. Ze werken vaak hard en verdienen weinig, maar ze blijven in ieder geval niet thuis,' zegt zijn vader.

'Moet je horen wie dat zegt... U loopt zeker al vijf jaar thuis rond.'

'Ze kunnen mij niet meer gebruiken, het is nou eenmaal lastig als je ouder dan vijftig bent.'

'Heeft u het weleens geprobeerd?'

'Ja, dat weet je heel goed.'

'Alleen in de bouw, ja.'

Let wat meer op je woorden.'

'Waarom? Het is toch zo? Jullie willen dat ik na een dag alweer werk heb.'

'Nou ja, je ziet maar... We hebben je in elk geval gewaarschuwd.'

'Hoezo waarschuwen?'

‘Zo’n jongeman als jij blijft niet de hele avond bij zijn ouders in huis hangen voor de tv. Zoek wat vrienden op of een meisje.’

‘Nu ga je te ver, ma!’ zegt Onno kwaad en hij loopt naar de hal. Hij pakt zijn jack en gooit de deur achter zich dicht. Even later fietst hij naar de markt, naar het café waar hij vroeger altijd kwam.

‘Hé, wie hebben we daar?’

‘Hoi,’ zegt Onno kort. Hij gaat achter de bar zitten en bestelt een pilsje.

Binnen een paar minuten is zijn glas leeg en bestelt hij er nog een.

‘Hoe is het met Onno?’ vraagt een van de jongens.

‘Dat gaat je niet aan, man.’

‘Slecht humeur... Nog steeds op de truck?’

‘Ook dat gaat jou niet aan.’

Als Onno een paar glazen gedronken heeft, loopt hij het café uit. Hij stapt op zijn fiets en rijdt naar het kanaal, waar hij op een muurtje gaat zitten. De tranen lopen over zijn wangen.

Onno mag dan wel een lange en brede kerel zijn, maar vanbinnen is hij erg gevoelig.

Hij was zo blij met zijn baan. Hij wilde niet terugvallen zoals de jongens in de kroeg. Voordat hij truckchauffeur was, dronk hij te veel en nam hij af en toe wat drugs. Hij had veel vrienden en was weleens betrokken bij vechtpartijen. ’s Morgens bleef hij lang in zijn bed liggen en op school was hij een onruststoker.

Hij wil niet terugvallen. Hij wil de nieuwe Onno blijven. Onno die op de truck zit.

Toen hij het groot rijbewijs haalde kreeg hij meteen werk op een truck, daar had zijn broer Alfred voor gezorgd. Alfred ging al vroeg uit huis en trouwde met Viola, een net meisje. Alfred werkte bij haar vader in de bouw als uitvoerder. Hij haalde Onno vaak uit de kroeg, zorgde dat hij het rijbewijs ging halen en werk kreeg op een truck bij de firma Scheur. Onno beloofde zijn broer

dat hij niet meer naar de kroeg zou gaan. Dat ging hem goed af, want hij had er ook geen behoefte meer aan. Als hij op de truck zat, was hij de rijkste man op de wereld. Dat hij zijn vrienden kwijtraakte, vond hij niet erg. Als hij 's avonds thuiskwam ging hij voor de tv of achter de computer zitten, en anders bezocht hij zijn broer. Door die baan op de truck was hij een ander mens geworden. Hij hoorde er nu bij.

Hij was nog steeds echt niet vies van een pilsje, maar daarvoor ging hij niet meer naar zijn vrienden in de kroeg.

Nu voelt Onno dat hij aan de verliezerskant staat. Hij mist zijn werk op de truck als een verliefde jongen zijn meisje.

Wat heeft hij nu voor toekomst? Thuis heeft hij niks, en nu naar zijn broer gaan die hem altijd overal bij helpt? Alfred is altijd een echte broer voor hem, en hij is heel anders dan zijn ouders. Hij heeft een net gezin. Zijn vrouw Viola werkt bij haar vader op kantoor. Onno voelt zich een mislukking. Hij kijkt naar het donkere water van het kanaal. Zo donker is het vanbinnen bij hem ook, zijn leven heeft geen doel meer.

Zijn broer gelooft nu in God doordat hij verkering kreeg met een gelovige vrouw en met haar mee naar de kerk ging. Ze trouwden in de kerk. Daar hoorde Onno voor het eerst over Jezus die op aarde kwam om mensen te redden die zich verloren voelen... Nou, dat voelt hij zich nu ook. Hij heeft niemand die met hem kan praten en kan zorgen dat hij weer terug op een truck mag.

Wat moet hij met die Jezus.

Alfred heeft vroeger ook nooit de kerk vanbinnen gezien, maar gelooft nu wel in God en Zijn Zoon Jezus. Hij is gelukkig getrouwd. Zou die God of die Jezus voor hem zorgen?

Op school heeft hij wel gehoord over God en het geloof, maar daar dacht hij nooit zo over na. Zijn broer vertelde hem over zondaar zijn en dat je eenmaal voor God moet verschijnen. Daar had hij het vaak over als hij

hem uit de kroeg haalde of die paar keren ophaalde van het politiebureau. Ach, wat heeft het allemaal voor zin. Of je nou gelooft of niet, dood is dood, had zijn vader tegen hem gezegd. Eigenlijk voelt hij zich nu al een beetje dood...

Wat moet hij nou? Naar zijn ouders zeker, die tot midden in de nacht voor de tv hangen en nooit eens gewoon met je kunnen praten. Bij zijn broer kan hij nu niet aankomen, die ligt na elf uur al in bed. De mooie droom die hij als kind al had is hem afgenomen, het is voorbij. Zijn ouders hebben makkelijk praten. Je vindt wel weer werk, je bent nog jong... Maar als hij ziet hoe zijn ouders leven... je ouders horen toch een voorbeeld te zijn.

Alfred heeft weleens tegen hem gezegd dat hij dat eens moet proberen. Hij heeft dat nog nooit gedaan. Hoe kan je nou praten tegen iemand die je niet kent en misschien niet echt bestaat. En als Hij bestaat, zou Hij hem nu dan straffen door hem zijn baan af te nemen omdat hij nooit bidt of naar een kerk gaat? Die dominee op de bruiloft van zijn broer zei dat je hier op de aarde tot bekering moet komen en dat je mag geloven dat je zonden worden vergeven als je Jezus liefhebt. Zijn ouders lachten erom en zeiden dat Jezus wel op aarde geweest zal zijn, maar geen Zoon van God kon zijn... Nee, dat kon hij ook niet geloven.

Onno kijkt opnieuw in de diepte van het water van het kanaal, het heeft een bepaalde aantrekkingskracht op hem. Hij heeft echt geen zin om terug te gaan naar het leven dat hij leefde toen hij nog niet die baan op de truck had. Maar hij kan ook niks beters bedenken...

En wat is dood eigenlijk? Je weet niet waar je vandaan komt... ja, uit de buik van je moeder, maar waar je naartoe gaat als je gaat sterven? Je wordt begraven in de aarde en verder is er niks meer... Of toch wel?

Als hij zich nu van het muurtje laat glijden, zo het kanaal in, dan komt hij erachter of er na de dood nog iets is wat hem gelukkig kan maken. Of er is niks en hij heeft rust...

Het is heel donker in hem. De tranen lopen over zijn wangen.

Er lijkt nog maar één weg te zijn.

Hij laat zich van het muurtje glijden en verdwijnt in het donkere water van het kanaal.

Als hij op de bodem van het kanaal terechtkomt en water naar binnen krijgt waardoor hij het erg benauwd krijgt, is daar toch weer de drang om te leven. Als hij bovenkomt ziet hij de hemel met de maan en de sterren... en verwondert zich. Zo heeft hij de hemel nog nooit gezien.

Hij zwemt naar de kant en trekt zich omhoog. Hij is drijfnaat en begint te rillen. Waar moet hij heen...

Opnieuw gaat hij op het muurtje zitten en kijkt naar de hemel. Opeens vouwt hij zijn handen en kan voor het eerst van zijn leven bidden terwijl hij naar de hemel kijkt. Hij krijgt het gevoel dat God hem hoort. Zijn gebed is eigenlijk alleen een zuchten: 'Help mij, God...'

Daarna staat hij op en pakt zijn fiets. Hij wil dit aan zijn broer en Viola vertellen. Zij zullen hem begrijpen, terwijl zijn ouders hem alleen maar voor gek zouden verklaren.

Als hij de straat in rijdt waar zijn broer woont, ziet hij al gauw dat in zijn huis geen licht meer brandt. Kan hij zomaar midden in de nacht bij hen aanbellen? Ja, toch wel. Hij heeft de duisternis gezien, maar is weer tot leven gekomen. Toen hij weer bovenkwam zag hij het licht, de sterren en de maan... Zo mooi heeft hij de hemel nog nooit gezien. Die God van zijn broer liet hem wat van Zijn grootheid zien. De macht van het licht in de duisternis was het licht vanuit de hemel. Binnen in hem werd de duisternis verdreven en iets wat hij niet kende is ervoor in de plaats gekomen. Het is een heel vredig gevoel.

Onno drukt op de bel.

Er gaat een raam boven hem open. Alfred kijkt verbaasd uit het raam en zegt: 'Ik kom eraan.'

Alfred denkt eerst dat er iets met zijn ouders is, maar ziet een drijfnaatte en klappertandende Onno voor de deur staan.

'Kom binnen, jongen... wat is er gebeurd?'

Viola komt ook de woonkamer binnen en houdt haar hand voor haar mond als ze Onno ziet. Ze kan geen woord uitbrengen van de schrik.

Alfred neemt Onno mee naar de badkamer en geeft hem wat droge kleding van zichzelf.

Na een warme douche is Onno flink opgeknapt. Als ze alle drie in de woonkamer op de bank zitten, vraagt Alfred: ‘Wat is er gebeurd, Onno?’

Onno kan niet goed uit zijn woorden komen. ‘Het is... Ik weet het niet meer...’

‘Wacht, ik zal eerst pa en ma bellen,’ zegt Alfred.

‘Ja, die zullen wel ongerust zijn,’ zegt Viola.

Viola zorgt ondertussen voor een beker warme melk en zegt: ‘Drink eerst maar wat.’

Met bevende handen houdt Onno de beker vast en neemt een paar slokken.

‘Ben je naar de kroeg geweest en ben je toen in het water gevallen of zo?’ vraagt Alfred even later.

Onno schudt zijn hoofd en zegt mistroostig: ‘Het is zo moeilijk. Ik was zo gelukkig op de truck en nu...’

‘Heb je een ongeluk gehad met de truck?’

‘Nee, nee, ik heb ontslag gekregen... ze willen mij niet meer.’

‘Ontslag waarom?’

‘Er is geen werk genoeg, volgens de baas.’

‘Zeker weer Polen die voor jou in de plaats komen.’

‘Nee, er is minder werk...’

‘Nou, daar moet je niet zo over inzitten. Waar ben je geweest?’

‘Eerst ben ik naar mijn oude vrienden in de kroeg geweest en heb daar een paar glazen bier gedronken. Ze stelden mij allerlei vragen, maar ik kon niet meer tegen de sfeer in die kroeg.’

‘Ben je toen naar een andere kroeg gegaan?’

‘Nee, nee ik zat bij het kanaal...’

‘Wat dan?’

Dan snikt Onno: ‘Alles kwam op mij af en ik dacht dat

ik beter dood kon zijn en liet mij in het donkere water van het kanaal zakken...'

'Nee, toch... Jongen toch... Meen je dat?'

Onno knikt en veegt zijn tranen af met de rug van zijn hand.

'Hebben ze je uit het kanaal gehaald?'

'Nee...'

'Is de politie erbij geweest?'

'Nee, ik... Het was zo donker toen ik op de bodem van het kanaal terechtkwam, net zoals binnen in mij toen ik me erin liet zakken. Maar toch ben ik weer naar boven gezwommen en toen...'

Na even slikken vertelt Onno verder: Ik zag het licht, de maan en de sterren aan de hemel toen ik uit het duistere water kwam. Zo heb ik de hemel nog nooit gezien en het was zo mooi, zo licht, en ook bij mij vanbinnen... Ik weet het niet. Ik durf niet zo over God te praten zoals jullie dat doen... Maar Hij was er,' snikt Onno.

Nu drogen ook Alfred en Viola hun tranen als ze Onno zo over God horen praten. Alfred gaat naast hem zitten en houdt zijn hand vast. Hij troost hem en fluistert: 'Dat is toch mooi, jongen... De Heere God houdt immers ook van jou. Hij wilde je door de maan en de sterren laten zien hoe groot en machtig Hij is... Jongen, wat vinden wij dat fijn voor jou.'

'Maar ik kan het niet zo goed begrijpen en ook niet echt geloven.'

'God gaat met ieder mens een andere weg.'

'Maar ik ga niet zoals jullie naar de kerk en ik bid nooit en pa en ma ook niet... Was het wel echt, of kwam het door dat donkere water in het kanaal?'

'Dat ook natuurlijk... Maar hoe kwam je ertoe om je in het kanaal te laten zakken?'

'Dat weet ik ook niet zo goed meer. Het was zo donker in mij en ik voelde me hopeloos. Er was niks meer over in mij om verder te willen leven.'

'God heeft toen je boven water kwam wel weer het licht

teruggegeven om verder te mogen leven en dat wil Hij je laten zien door zijn wonderbaar licht en niet door de dingen van deze wereld...'

'Jullie hebben makkelijk praten. Ik ben mijn werk kwijt, ik zal het blijven missen. Op de truck was mijn leven... jij weet dat ik er als kind al van droomde en dankzij jullie kon ik het groot rijbewijs halen en kreeg ik die baan als vrachtwagenchauffeur bij de firma Scheur.'

'Ach jongen, er zijn toch belangrijker dingen in het leven. Je hebt het nu zelf meegemaakt... Hoewel ik het erg voor je vind en zeker dat je zo ver bent gegaan, maar: als je er niet meer uit kunt komen, kom dan naar ons en ga niet meer naar die kroeg.'

'Dat wilde ik ook niet, maar ik voelde mij zo in de steek gelaten.'

'Door wie?'

'Mijn baas. Ik heb altijd mijn best gedaan en als er overuren gemaakt moesten worden, dan deed ik het. Het was mijn leven. Ik heb hem nog aangeboden om op de veewagen te rijden, want daar hebben de meesten een hekel aan, maar daar had hij mij ook niet voor nodig. Thuis is het ook niet zo gezellig, zoals je weet; ma zit maar te zeuren dat ik werk moet gaan zoeken en pa zit de hele dag voor de tv of achter zijn computer. Toen ik nog werkte was ik moe en ging ik naar mijn kamer tv-kijken en dan vroeg slapen omdat ik er vroeg uit moest, maar nu zit ik thuis.'

'Maar je bent pas een paar dagen thuis. Ben je al op werk af geweest?'

'Ja, maar ze willen mij niet hebben, en zeker niet meer op een truck, er is geen werk genoeg en ze nemen liever Polen in dienst, die zijn goedkoper.'

'Dat is niet altijd waar. Tenminste, er zijn werkgevers die geen onderscheid maken. Het is wel vaak zo dat ze harder werken dan wij gewend zijn.'

'Daar heb ik bij ons niks van gemerkt.'

'Dat komt omdat jij je werk met plezier deed en geen gezin met kinderen achterliet. Die Polen hebben een

vrouw en kinderen en kunnen in hun land geen werk krijgen.’

‘Sinds wij bij de EU horen en als betaalmiddel de euro hebben, gaat het mis in ons land,’ antwoordt Onno.

‘Wie zegt dat?’

‘Pa heeft het er elke dag over.’

‘Ach, pa... Je weet toch hoe pa over zulke dingen denkt.’

‘Soms heeft hij wel gelijk...’

‘Hij krijgt op zijn leeftijd geen werk meer, maar hoe moet het als ik geen werk kan krijgen?’

‘Voor jou is er nog wel werk. Je bent jong, en je zult zien: binnen een paar weken heb je werk. Als het je niet lukt, heb ik bij ons in het bedrijf nog wel werk voor je. Maar probeer het eerst zelf.’

Onno knikt. Hij weet dat zijn broer hem niet in de steek zal laten. Toen Alfred nog thuis was, zorgde hij dat er geld binnenkwam toen zijn vader geen werk meer had en ze van een uitkering moesten rondkomen. Alfred was als timmerman begonnen bij een bouwbedrijf en werkte zich daar omhoog tot uitvoerder. Later trouwde hij dus met de dochter van zijn baas van datzelfde bouwbedrijf. Het is een groot bedrijf met veel werknemers. Nu Alfred met Viola is getrouwd, zit hij goed en hoeft hij zich geen zorgen te maken. Ze hebben een vrijstaand huis met een dubbele garage en twee auto's, maar ondanks zijn rijkdom is Alfred dezelfde gebleven. Viola keek niet op hem neer toen ze bij Alfred thuiskwam en kennismaatte met zijn ouders. Ze koos niet voor zijn ouders, maar voor Alfred zelf. Haar vader was altijd al erg tevreden over de hardwerkende Alfred.

Onno is ook altijd erg trots geweest op zijn broer. Zonder hem had hij nooit het groot rijbewijs gehaald en op een truck gezeten. Maar helaas is dat voorlopig voorbij.

‘Wil je nog wat drinken, Onno?’ vraagt Viola terwijl ze naar de staande klok kijkt die al drie uur in de morgen aanwijst.

‘Nee, dank je...’

‘Ik heb je bed opgemaakt op de logeerkamer. Slaap morgen eerst maar eens lekker uit,’ zegt Viola met een vriendelijk lachje.

Ze heeft medelijden met haar zwager, die midden in de nacht drijfnat bij hen aan de deur stond. Toch is het weer een teken dat er Een is die hem niet in de steek heeft gelaten. Ze is er blij mee dat hij op deze manier voor het eerst licht in de duisternis heeft gezien.

J.F. VAN DER POEL

Onno Speur leeft zijn droom. Als vrachtwagenchauffeur voelt hij zich de koning van de weg. Dan wordt hij vanwege bezuinigingen ontslagen en belandt hij in een diepe put. Pas nadat hij daar met veel moeite uit is opgeklommen vindt hij een nieuwe baan, dit keer als schoonmaker. Hij ontmoet een Pools meisje, Katinka, en wordt smoorverliefd. Die verliefdheid is het begin van een groots avontuur, waarin Onno de nabijheid van God voelt.

Na 25 jaar schrijverschap zet **J.F. van der Poel** een punt achter zijn carrière. Hij schreef vele romans voor de Citerreeks en is ook de auteur van Dolfi en Wolfi, de populaire kinderboeken-serie. *Onno* is de 75e uitgave in zijn rijke oeuvre.

CITERREEKS

ISBN 978 94 0190 086 7 NUR 344

9 789401 900867

www.citerreeks.nl